

Orana Verzetsdaden

Benjamin de Rooij

Schrijver: Benjamin de Rooij

ISBN: 9789462540293

© Benjamin de Rooij

1

Op mijn rug in het gras, naast haar. Kijken naar de wolken die voorbij komen, naar de dieren en insecten, alles wat de grasvlaktes zo mooi maakt. En naar haar. Zo breng ik ieder vrij moment door tijdens de zomer. De zomers zijn hier maar kort en met training en werk blijft er weinig vrije tijd over. "Altera? Vind jij die wolk ook lijken op het hert dat we gisteren zagen?" Ze glimlacht terwijl haar lange blonde haren dansen in de wind. "Ja, je hebt gelijk Jaco" zegt ze. Altera, met haar breng ik mijn vrije tijd door, al sinds de kleuterschool zijn we beste maatjes, wat vaak tot pesterijen heeft geleid. De meest wilde verhalen zijn over ons verteld, maar nooit hebben we het verbod op intiem contact geschonden. Nou ja, nooit...

Er was die ene kus, twee zomers geleden. Ik kwam terug van militaire training, die het hele zomerreces duurde en Altera had voor haar zusjes gezorgd terwijl haar ouders veertien uur per dag moesten werken, de productie van munitie moest omhoog. Toen ik terugkwam en haar vader en moeder weer normale uren konden werken, tien uur per dag, pakten we ons ritme van dagelijkse wandelingen over de grasvlaktes weer op. Zestien jaar oud en door het dolle heen renden we naar onze vaste ontmoetingsplaats, vlogen elkaar om de nek en ik kuste haar, zonder erbij na te denken. Altera bevroor, maar na enkele seconden kuste ze me terug. Daar is het bij gebleven, uit angst voor de patrouilles die overal op ieder moment kunnen opduiken. Dat, en de wetenschap dat we waarschijnlijk nooit voor elkaar uitgekozen zullen worden, want Altera is de dochter van twee arbeiders, ik ben de zoon van een officier en een geneesvrouw, de hogere beroepen. Vriendschappen tussen de classes worden ontmoedigd maar niet verboden, huwelijken buiten de classes gebeuren maar zelden en in onze regio is het sowieso nog nooit gebeurd.

Nu liggen we daar weer, in het gras, knabbelend op een stuk toast dat Altera uit de keuken van school heeft mee gesmokkeld. Het mag niet, maar iedereen doet het en de keukenbeheerder doet er niet moeilijk over zolang je niet gepakt word. Vinden ze je met eten op zak, weet hij nergens van en zijn de straffen voor jezelf; huisarrest, opsluiting of een afranseling, afhankelijk van je klasse, verleden van overtredingen en de stemming van de dienstdoende officier. In de verte komen er donkere wolken aan. Is het rook? Is het noodweer? We besluiten om het zekere voor het onzekere te nemen, ondanks dat we nog twee uur hebben voor de avondklok ingaat, en lopen langzaam richting het dorp. Onderweg hoor ik Altera fantaseren over hoe het zou zijn als we vrij waren: "We zouden weg kunnen gaan, naar het westen, naar de kust, we zouden samen kunnen leven, een gezin starten." Ik glimlach bij de gedachte, maar ik weet dat het naïeve meisjesdromen zijn. "Altera, je weet dat het niet kan, de kust is voor de bovenklasse, niet voor mensen zoals wij. Vrijer dan dit worden we niet." Ik haat het om haar dromen zo te moeten doorprikken. Ik haat het dat ik haar zo op afstand moet houden. Ik wil haar fantasie van ons samen niet wegnemen, maar het moet, we kunnen niet samen zijn. Het regime heeft het zo bepaald. Pas als Altera's familie bevorderd wordt, dan kan dat, maar door wat er lang geleden gebeurd is gaat dat in de komende honderd jaar niet gebeuren. Honderdvijftig jaar geleden probeerde haar overgrootvader de president te vermoorden. Hij had een wapen gestolen, twee wachten vermoord, en tijdens de vierjaarlijkse rondreis van de president had hij zich verstopt op het station. De trein reed binnen en zodra de deur open ging schoot hij zijn salvo. Drie lijfwachten en een verzorgster verloren het leven, veel anderen raakten gewond maar de president? Ongeschonden, geen schrammetje. De lafaard had zijn mensen eerst naar buiten laten

gaan, haar overgrootvader werd snel overmeesterd en dezelfde middag nog geëxecuteerd. De families zijn verbannen naar de onderklasse, bestaande uit schoonmakers, vuilophalers, fabrieksarbeiders tegen het laagste loon en dit voor minimaal tweehonderd jaar.

Mijn familie heeft een lange militaire traditie en zou binnen nu en vijftig jaar toegelaten kunnen worden tot de bovenklasse van Generaals en Admiraals, bestuurders van corporaties met een woning in het westen, bij de kust. Mijn vader is trots, een kapitein in het vierde legioen van het oosten met driehonderd man onder zich, het grootste peloton dat zijn familie heeft geleid. Mijn moeder is geneesvrouw in het dorp, voor de bovenklasse dan wel, de lagere klassen mogen officieel niet bij haar komen, maar als mijn vader niet thuis is, is iedereen welkom. In het geheim. Mijn vader weet het niet, maar mijn moeder en Altera's familie koesteren een hele oude vriendschap, er waren familiebanden welke vlak voor de aanslag gebroken zijn. Broederschap bestaat nog in Orana, zeker in de oostelijke regio. In het geheim, want wanneer de regering erachter komt, raakt mijn moeder haar status kwijt en zal geliquideerd of verbannen worden.

We lopen naar de toegangspoort tot het dorp, nemen een vluchtig afscheid, laten snel elkaars hand los en melden ons aan de poort. Ik mag doorlopen dankzij mijn status, maar zie in de verte Altera staan die gefouilleerd en ondervraagd wordt. Meer dan een uur weg betekent een verhoor. Iedere dag. Ze doet het omdat ze samen wil zijn, ondergaat het iedere keer weer.

Ik loop ons huis binnen en zie dat mijn vader thuis is. Snel ga ik in de houding staan en wacht tot hij me groet. "Waar ben je nu weer geweest?"

"Buiten, vader, frisse lucht halen na de bedompte fabriekshal"

"Nog een paar maanden, jongen, dan ben je er af. Dan volg je mij naar het front en hoef je je met die voddelappen niet meer in te laten." Voddelappen, zo noemt hij de onderklasse, zo noemt hij Altera. Het maakt me boos, maar ik laat het niet zien. Eerlijk gezegd wil ik helemaal geen militair zijn, had ik de keuze gehad, was ik ingenieur geweest, of piloot op een luchtschip. Door de militaire historie van onze familie heb ik geen keuze, als ik het leger zou afslaan zou ik mijn vader schande aan doen, waarna hij me zeker zou verstoten. Omdat wij in regio Oost-Vier geen vrienden of familie hebben zou dit degradatie betekenen en ik zou alleen zijn, geen enkel vooruitzicht op een toekomst. Een alleenstaande wordt niet gekoppeld, niet ingehuurd, eindigt in het bos en daarna al snel dood. Nee, dat is geen optie. Nadat ik mijn moeder een kus op haar wang gegeven heb, loop ik naar de wasruimte en maak me klaar voor de avond. Het is nog vroeg maar de avondklok is al over een uur, wat betekent dat we niet meer buiten het dorpscentrum mogen komen. Er is vandaag geen uitzending dus televisie is geen optie, de radio is ook stil en het buurtcentrum is dicht op dinsdag. Ik kijk uit het raam en zie de patrouille door de straten lopen. Er zijn weer vier mensen gearresteerd vandaag. We horen niet waarom, ze zijn gewoon ineens verdwenen zoals vorige week Henrik en Wako, jongens uit mijn schooljaar. Hun hele familie ineens verdwenen; de huizen waren 's ochtends al helemaal leeg gemaakt, hun posities in de fabriek opgevuld. Niemand vroeg ernaar, al gingen de geruchten in de straten en op het schoolplein natuurlijk snel. Henrik's vader zou in hun woning een geheime brouwerij hebben, Wako's moeder zou met mannen slapen voor geld. Zijn vader is twee jaar geleden omgekomen in een explosie in de oude brandstoffabriek, waarna ze het moeilijk kregen. Ze zijn afgevoerd naar gevangenis en werkkampen. De waarheid zal waarschijnlijk anders zijn maar daar wordt niet over gesproken; de hersenspoelingen, de 'fokboerderijen', genetische manipulatie. Nee, ik mag er niet eens aan denken. Als bekend wordt wat ik weet, wat velen met mij weten, wacht mij hetzelfde lot.

Wat ik weet? Toen hondernegentig jaar geleden het water niet meer tegengehouden kon worden, ontstond er chaos in het land dat we nu als Orana kennen. De oude naam mag niet meer gebruikt worden, maar is voor velen nog lang niet vergeten. Het koninkrijk werd in de chaos omver geworpen door een extremistische groep die met harde hand de macht overnam. Van de twintig miljoen inwoners stierven er vier miljoen door de overstromingen en werden er zeven miljoen afgeslacht door het nieuwe regime en splinter militias, of stierven van de honger. De negen miljoen mensen die nog over waren gingen gebukt onder een tiranniek regime dat nieuwe, totalitaire wetten oplegde. Er werd gezegd dat het was om het goede van het mooie land in stand te kunnen houden. Mensen die niet van Oraanse afkomst waren werden gedeporteerd, al zijn er velen in kampen terecht gekomen en vermoord. Niemand mocht het weten, maar iedereen wist het. Het officiële verhaal was dat de families terug waren gebracht naar het land waar hun oorsprong lag, omdat Orana hen niet meer kon herbergen. We mogen niet weten dat Orana diplomatiek gezien bijna geïsoleerd is, behalve door een aantal Aziatische en Arabische landen die er dezelfde methodes op na houden. Dat er nooit buitenlanders zijn, is omdat Orana niet interessant is, zegt men. Het land is te zwaar getroffen door de stijgende zeespiegel, na het smelten van de ijskappen. Iedereen neemt het verhaal aan, om niet voor landverrader uitgemaakt te worden, waar zware straffen op staan. In de afgelopen eeuwen is het officiële verhaal het echte verhaal geworden. Alleen de mensen die durven te zoeken weten wat er aan de hand is.

Mijn oom gaf me een plakboek. Hij is één van die mensen die hun twijfels hebben bij het verhaal van het regime. Eén van de mensen die zoeken, die boeken maken die niet mogen bestaan. Het boek ligt onder mijn bed, achter de muur, buiten bereik van mijn vader. Ik heb het wel twintig keer gelezen. De verhalen over de kampen, vol vrouwen en kinderen. De jongens worden klaargestoomd tot ziellose soldaten die de frontlinies breed moeten houden. De vrouwen en meisjes worden fokmachines, gemanipuleerd om alleen jongetjes voort te brengen, die ook weer tot kanonnenvlees worden gesmeed. De volwassen mannen? Gehersenspoeld, gemanipuleerd om zoveel mogelijk vrouwen te bevruchten. Vrouwen leven hier niet veel langer dan een jaar of vijf, mannen redden het vaak nog wel twintig jaar. Vanaf het moment dat de vrouwen beginnen met 'fokken', op hun negentiende, zijn ze constant in verwachting. De draagtijd is verkort tot zes maanden, dan zes weken bijkomen en weer worden ze bevrucht. Zo halen ze hun vijftiende niet, omdat hun lichaam uitgeput en gebroken is. De mannen worden na hun veertigste gedood omdat de kwaliteit van hun genen achteruit zou gaan. Officieel bestaan de kampen niet. Officieel zijn de mensen die worden afgevoerd, zoals de twee mensen die nu onder mijn raam doorlopen, misdadigers tegen de staat en zullen, na voor het tribunaal verschenen te zijn, in bewaring gesteld worden of te werk gesteld worden op de plantages. Plantages die nog nooit iemand gezien heeft bij gevangenen die niet bestaan.

Volgens de historie is het dorp waar wij wonen gebouwd op de ruïnes van een stad die vroeger bij Duitsland hoorde, zoals Germania vroeger heette. Na de grote vloed lag Europa in puin. De droom van een verenigd Europa vergeten, land in het noorden werd schaars en moest veroverd worden. Met de hulp van de Amerikanen wist het nieuwe Orana een deel van Duitsland te veroveren. Het gebied over de nieuwe grens werd zodanig platgebrand en gebombardeerd dat er een strook van honderd kilometer onbewoonbaar werd, grote delen zijn zelfs geheel onbegaanbaar. Amerika keerde Orana de rug toe, toen duidelijk werd wat de intenties waren. Een politiestaat, gestoeld op fascisme.

Ik denk aan Altera. De enige in mijn leven die mij blij maakt. Nog vier maanden, dan is mijn opleiding tot piloot klaar en voeg ik me bij het vierde legioen oost. Mijn dagen in het dorp zijn

dan voorbij, behalve drie weken in de zomer en zes weken na een uitzending, als ik het overleef. Nog vier maanden, na de winter, dan zijn mijn middagen met Altera over. Ik wil niet. De oorlogen zijn hard, constant en ruim de helft van de mannen die naar het front gaat, komt nooit meer terug, gestorven voor hun vaderland, zegt men. We zijn altijd in oorlog, is het niet met Germania of Brittania, dan wel met, zoals nu, de Franken. De varkens, paddenstoelenvreters, vroeger heette het Frankrijk. Tegenwoordig heet het land Franque maar men refereert ernaar in beledigende termen door de blinde haat die ons regime jegens hen koestert. Nog vier maanden, dan is mijn leven voorbij en leef ik voor de staat. Een staat die mij niets brengt en die ik haat. Een staat die mij alleen mijn dood nog maar kan geven. Als ik geluk heb word ik gekoppeld aan een vrouw die ik niet ken, vecht tegen landen die mij niets misdaan hebben en dood mensen die ik niet ken.

Nog vier maanden.

Met een schreeuw word ik zwetend wakker uit een nachtmerrie. Een droom die ik al zo vaak gehad heb en die mij vertelt wat mij te wachten staat. De oorlog waar ik te weinig van weet en die al zolang duurt dat niemand meer precies weet waar het over gaat. In de wekelijkse toespraken van president Willems, die op TV worden uitgezonden, heeft hij het over wreedheden tegen ons volk. Moorden en verkrachtingen van mannen, vrouwen en zelfs kinderen maar ondanks dat verder overal beeld van is, zijn er nog nooit beelden van slachtoffers geweest. Volgens het regime willen de Franken ons land bezetten. Ik denk dan, kan het veel slechter dan nu? Vrij zijn we nu ook niet. Ik spreek het niet uit, dat zou me mijn kop kosten, maar in gedachte kan ik alleen maar denken, hoeveel erger kan het zijn?

Ik kijk op het horloge dat op mijn nachtkastje ligt en zie dat het nog maar drie uur is. Nog bijna drie uur te gaan voor men mij verwacht op het treinstation om te vertrekken naar de legerbasis in de volgende regio. De legerbasis waar mijn training plaatsvindt is een van de modernere in de oosterlijke regio's, met de beschikking over veel groot materieel, drones, straaljagers en transportvliegtuigen. Ik word opgeleid tot officier derde klasse bij de luchtmacht. Ik geef straks ondersteuning uit de lucht aan pelotons vol uitdrukingsloze schimmen van mensen, gefokt voor de oorlog. Blind bevelen opvolgen is waar ze voor gemaakt zijn, voor gefokt zijn. Tijdens de opleiding hebben we dit moeten testen, met goedkeuring van de instructeurs. Laat ze door ijskoud water lopen tot ze sterven, laat ze in een groot kampvuur gaan staan, alles doen ze. Het vermoeden is dat ze genetisch gemanipuleerd worden, gehersenspoeld, dat ze geen geweten meer hebben. Het zijn speculaties, de kampen zijn zodanig gesloten dat niemand die naar binnen gaat er weer uitkomt, behalve in een kist. En dat is alleen als je geluk hebt. De meesten worden simpelweg verbrand als biomassa. Vol afgrijzen denk ik aan mijn jaargenoten, harteloze jongens die samen met mij de oorlog moeten gaan winnen. Ik heb niets met hen gemeen. Ik houd me goed, doe zoveel mogelijk mee, maar bij de martelingen en wreedheden houd ik me er zoveel mogelijk buiten. Ik kan het niet, ik houd me op de vlakte en probeer zo weinig mogelijk op te vallen. Ik haal mijn toetsen en al ben ik niet de beste uit mijn jaar, ik ben zeker niet de slechtste. Wat ik wel het beste doe is vliegen, en dat is ook wat ik het liefste doe.

Weer denk ik aan Altera. Aan haar droom, over een leven aan de kust. Samen. Ik sluit mijn ogen en probeer het me voor te stellen. De kust van Orana. De verhalen zijn fantastisch. Het handjevol mensen dat er geweest is, heeft het over grote, luxe huizen, witte stranden, brede paden van grijs graniet, vrolijke gezichten; het moet geweldig zijn. Ik zie mezelf lopen, Altera aan mijn arm, schuifelend door het zand, kijkend naar de golvende zee. Het zou zo mooi zijn. Vluchten? Nee, dat is onmogelijk. Zelfs al zouden we uit de oostelijke regio's kunnen komen, dan is er het hek, twaalf meter hoog, elke drie kilometer een camera, patrouilles en drones. Het is onmogelijk. Het is nog makkelijker om naar Germania te vertrekken, door het niemandsland dat minder bewaakt wordt. Meer dan honderd kilometer dood terrein, zand, steen, ruïnes en geblakerde grond waar al tientallen jaren niemand komt en niets groeit. Er is een vijf meter hoge muur die ons scheidt van het niemandsland. Op de muur staan camera's, naar binnen gericht. Onder aan de muur is een gracht van vijftig meter breed waarvan iedereen weet dat deze al jaren leeg is en met zijn vijf meter diepte is het geen groot obstakel. Maar nee, vluchten is onmogelijk. Het zou onze dood worden. In mijn gedachten zak ik weer weg in een onrustige slaap.

Ik schrik wakker, anderhalf uur later, om half zes en haast me naar de badkamer. Ik fris me op, trek mijn uniform aan, ren naar buiten en meld me om kwart voor zes aan de poort van het dorp.

De trein staat er nog en om tien voor zes sluiten de deuren. Wanneer we vertrekken zie ik, door het hek langs het magneetspoor, Altera lopen. Ze kijkt naar de magneettrein en bijna onzichtbaar glimlacht ze naar me en beweegt haar hand. Ik knijp mijn ogen samen en alsof ze het gezien heeft loopt ze door. Ik staar voor me uit terwijl we op hoge snelheid weg rijden. Altera gaat naar school, ik naar de basis. Altera leert daar wat een arbeider moet weten. Werkethiek (werk hard en zorgvuldig, maak geen fouten want anders, enzovoort), historie (Orana is geweldig en heeft schone handen, de rest van de wereld is slecht en moet onderworpen worden), verzorging (in het geval van een ongeluk in de fabriek moeten de vrouwen als verpleegster optreden) en staatsinrichting (de monarchie is gevallen omdat het slecht is, de partij bepaalt wat goed is, er zijn geen tegenkandidaten omdat iedereen weet dat wij het beste met jullie voor hebben). Ik leer om zo effectief mogelijk mensen de dood in te jagen met een vliegtuig en drones te ontwikkelen die datzelfde doen. Vliegen, dat is waar mijn hart ligt, de wijde lucht, open en bloot voor me. Ik realiseer me dat ik vandaag mijn eerste solovlucht heb en tover voorzichtig een glimlach op mijn gezicht. Wat zou ik Altera graag meenemen. De lesvliegtuigen bieden plaats aan twee personen. Normaal zit er een instructeur achter me, maar vandaag zal het anders zijn. Als ik geen fouten maak, hoef ik niet meer samen te vliegen, alleen op de grote toestellen.

Een kwartier later, stipt om vijf over zes, komen we aan bij de basis. Een sergeant staat ons al op te wachten om de groepen te scheiden. Ik word richting de hangar gestuurd om mijn briefing te ontvangen van de luchtmacht commandant. Henriksen, een kale man met een grijs baardje. Een hardliner, die blinde haat koestert jegens alles wat niet Oraans is. Of 'niet zuiver', zoals hij het noemt. Ik ga in de houding staan en wacht tot hij mij groet. Zoals altijd duurt dit minimaal tien minuten.

Wanneer hij eindelijk besluit om mij te groeten zegt hij: "Zo, Wansveld, we gaan eens zien wat je ervan bakt vandaag. Je toestel staat klaar, je vlucht duurt een uur en laat ik benadrukken dat ieder foutje fataal kan zijn voor je toekomst als piloot". Ik knik begrijpend en hij wijst me naar mijn toestel. Het toestel waar ik sinds zes maanden iedere dag in gevlogen heb, behalve de weekenden. Ik ken het toestel door en door. Ik trek mijn vliegeniersoverall aan, zet de helm op en klim het vliegtuig in. De Zeemeeuw 1A-F, het trainingstoestel van de luchtmacht. Op deze basis staan er zo'n vijftig, zowel bewapend als onbewapend. Ik neem plaats in de voorstoel, schakel de systemen in en begin mijn pre-flight check. De jet turbines warmen op, besturing klopt, tank is vol, alle systemen werken. Behalve de bewapening. Die is uitgeschakeld en niet geladen. Bewapening is de volgende stap, als ik naar de kazerne gebracht word, na de winter.

Ik steek mijn duim op naar Henriksen, hij steekt zijn hand omhoog en ik laat de remmen gaan. Rustig taxi ik naar de baan en vraag toestemming om op te stijgen. "Wansveld, baan vier A is vrij. Goede vlucht." roept de verkeersleider, een wat oudere vrouw met een vriendelijke stem. Zo vaak heb ik haar gehoord maar nog nooit gezien. Ik weet haar naam niet eens, al woont ze zeker bij mij in de regio, op het militair personeel na komt iedereen op deze basis uit Oost Vier. Ik taxi verder naar baan vier A, bereid me voor, laat de remmen gaan en zet de motoren vol open. De jets brullen en stuwen mijn toestel steeds sneller over de baan. Ik trek op en zie op de computer mijn vluchtplan verschijnen. Over de onbewoonbare zone. Mijn eerste solo vlucht, geen bewapening en ik moet over vijandig terrein? Ik zucht en draai richting het noordoosten. De lucht is blauw, weinig turbulentie, de zon is fel, maar ik ben in de lucht en ik ben alleen. Het vliegen zit in mijn bloed. Het is soms alsof mijn lichaam alles al weet, alles al kan en ik er niet bij na hoeft te denken. Ik vlieg over ons dorp en zie de bedrijvigheid. Mensen aan het werk, lopen naar de fabriek of rijden er in vrachtbussen vandaan, richting het depot. Ik corrigeer mijn koers een klein stukje, draai verder naar het noordoosten, zet de motoren verder open en ik schiet richting de grens. Ik kijk naar de grond, naar het land dat bij vlagen schoonheid vertoont. De

gebieden tussen de dorpen door, waar geen wegen liggen, zijn volledig vrijgegeven aan de natuur. Niet omdat men het wilde, maar omdat het regime niet de fondsen heeft om alles te industrialiseren.

Na een kwartier vliegen zie ik vanuit mijn ooghoek een open plek. Ik kijk naar de kaart, daar staat niets aangegeven. Ik besluit een klein beetje uit te wijken, net niet genoeg om op te vallen. Met grote ogen kijk ik naar beneden. Er ligt een landingsbaan, een volledig verlaten landingsbaan. Nog geen twintig kilometer buiten ons dorp. De hangars zijn bijna allemaal vervallen, er groeien planten en grassen over de landingsbaan maar het is een volledig uitgerust vliegveld. Nooit eerder is het me opgevallen. Dit is dan ook de eerste keer dat ik richting de grens vlieg en ook de eerste keer dat ik vrij ben om te kijken. Ik corrigeer mijn koers weer terug en besluit later op onderzoek uit te gaan, misschien met Altera. In mijn hoofd begint er iets te broeden. Iets gevaarlijks, iets wat me de doodstraf kan opleveren. Maar wanneer het lukt?